Europeiska rådet

Bryssel den 23 juni 2017
(OR. en)

EUCO 8/17

CO EUR 8
CONCL 3

FÖLJENOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Europeiska rådets möte (22 och 23 juni 2017) – Slutsatser

För delegationerna bifogas de slutsatser som Europeiska rådet antog vid mötet.

I dag riktade Europeiska rådet in sig på att stärka Europa och skydda dess medborgare genom verkningsfulla åtgärder för att bekämpa terrorism och utveckla dess gemensamma säkerhet och försvar, för att säkerställa dess ekonomiska utveckling i en globaliserad värld, för att hantera migrationen och för att skydda dess yttre gränser. En stark och beslutsam union är det bästa sättet att främja våra värden och intressen, stödja ett regelbaserat multilateralt system och mobilisera partner för en positiv klimatpolitik. Det kommer också att bidra till att forma globaliseringen så att man kan dra nytta av de öppna marknaderna och samtidigt skydda mot otillbörliga metoder och främja sociala standarder och miljö-, hälso- och konsumentstandarder som är centrala för den europeiska livsstilen. Europeiska rådet hedrade minnet av Helmut Kohl, europeisk hedersmedborgare, som avled den 16 juni 2017.

I. SÄKERHET OCH FÖRSVAR

Den inre säkerheten och kampen mot terrorism

1. Europeiska rådet fördömer skarpt den senaste tidens terroristattacker och står enat och orubbligt i kampen mot terrorism, hat och våldsbejakande extremism. Dessa handlingar har stärkt vår beslutsamhet att samarbeta på EU-nivå för att förstärka vår inre säkerhet: vi kommer att bekämpa spridningen av radikalisering på internet, samordna vårt arbete med att förebygga och motverka våldsbejakande extremism och ta itu med ideologin, motarbeta finansieringen av terrorism, underlätta snabba och riktade informationsutbyten mellan brottsbekämpande myndigheter, även med betrodda partner, och förbättra interoperabiliteten mellan databaser.

2. Sektorn har ett eget ansvar för att hjälpa till att bekämpa terrorism och brott på internet. Med utgångspunkt i arbetet i EU:s internetforum förväntar sig Europeiska rådet att sektorn ska inrätta ett sektorsforum och utveckla nya tekniker och verktyg i syfte att förbättra den automatiska upptäckten av och raderingen av innehåll som uppviglar till terroristdåd. Detta bör vid behov kompletteras genom relevanta lagstiftningsåtgärder på EU-nivå. Europeiska rådet efterlyser att man tar itu med de utmaningar som uppstår genom sådana system som gör det möjligt för terrorister att kommunicera på vägar som de behöriga myndigheterna inte har åtkomst till, däribland totalsträckskryptering, samtidigt som man bevarar de fördelar som dessa system medför för skyddet av integritet, uppgifter och kommunikation. Europeiska rådet anser att effektiv tillgång till elektroniska bevis är avgörande för att man ska kunna bekämpa allvarlig brottslighet och terrorism och att tillgången till uppgifter bör säkerställas, under förutsättning att det finns lämpliga skyddsåtgärder.

3. Överenskommelsen om in- och utresesystemet, som väntas inom kort, och slutförandet av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) före årets slut kommer att göra det möjligt att snabbt genomföra dessa system, vilket innebär att kontrollen av de yttre gränserna och den inre säkerheten stärks, samtidigt som hänsyn tas till särskilda situationer i medlemsstater som fortfarande inte tillämpar Schengenregelverket fullt ut. Mot denna bakgrund uppmanar Europeiska rådet kommissionen att så snart som möjligt utarbeta förslag till lagstiftning om genomförande av förslagen från expertgruppen för interoperabilitet.

4. Vi behöver påskynda våra gemensamma insatser för att utbyta kunskaper om såväl utländska terroriststridande som inhemska radikaliserade personer och utveckla politiska och rättsliga åtgärder för att hantera hotet.

5. Europeiska rådet understryker att det är viktigt att man tillhandahåller stöd till terrordådens offer.

Yttre säkerhet och försvar

6. Europeiska rådet upprepar sitt åtagande att stärka EU-samarbetet när det gäller yttre säkerhet och försvar för att skydda unionen och dess medborgare och bidra till fred och stabilitet i och utanför grannskapet. Med alla sina diplomatiska och civila kapaciteter tillför EU en unik blandning av möjligheter till detta arbete. Såsom avspeglas i rådets slutsatser av den 18 maj och 19 juni 2017 har avsevärda framsteg gjorts med att genomföra EU:s globala strategi på säkerhets- och försvarsområdet och den gemensamma förklaring som undertecknades i Warszawa av EU:s och Natos ledare. De transatlantiska förbindelserna och samarbetet mellan EU och Nato förblir avgörande för vår övergripande säkerhet och ger oss möjlighet att reagera på framväxande säkerhetshot, inklusive cyber-, hybrid- och terroristhot. Europeiska rådet välkomnar inrättandet i Helsingfors av ett europeiskt kompetenscentrum för motverkande av hybridhot. Vid högnivåkonferensen om säkerhet och försvar i Prag den 9 juni 2017 underströks både komplementariteten mellan EU och Nato och behovet av att intensifiera de europeiska insatserna för att stärka vår forskning, vår kapacitet och våra operationer på försvarsområdet.

7. Gemensam utveckling av kapacitetsprojekt som medlemsstaterna kommit överens om för att åtgärda befintliga betydande brister och utveckla framtidens teknik är avgörande för att man ska kunna uppfylla EU:s ambitionsnivå som godkändes av Europeiska rådet i december 2016. Europeiska rådet välkomnar kommissionens meddelande om en europeisk försvarsfond, bestående av en forskningsdel och en kapacitetsdel, och ser fram emot att den snabbt blir operativ. Europeiska rådet efterlyser en snabb överenskommelse om förslaget om ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram, så att det snabbt kan genomföras, innan mer omfattande program kan övervägas på medellång sikt. Europeiska rådet uppmanar medlemsstaterna att identifiera lämpliga kapacitetsprojekt för den europeiska försvarfonden och det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet. Europeiska rådet uppmanar medlemsstaterna att arbeta vidare med alternativ för den gemensamma upphandlingen av kapacitet inom den europeiska försvarfonden, med sunda finansieringsmekanismer som grund. Målet är att tillhandahålla kapacitet, säkerställa en konkurrenskraftig, innovativ och balanserad bas för Europas försvarsindustri i hela EU, även genom gränsöverskridande samarbete och små och medelstora företags deltagande, och bidra till ett ökat europeiskt försvarssamarbete, genom att utnyttja synergier och mobilisera EU-stöd utöver medlemsstaternas finansiering. Den europeiska försvarsindustriella utvecklingen kommer också att kräva EU-stöd för små och medelstora företags och medelstora börsnoterade företags investeringar på säkerhets- och försvarsområdet. I detta avseende erinrar Europeiska rådet om sin uppmaning till Europeiska investeringsbanken att undersöka åtgärder för att stödja investeringar i försvarsrelaterad forsknings- och utvecklingsverksamhet.

8. För att stärka Europas säkerhet och försvar i dagens utmanande geopolitiska klimat och hjälpa till att nå EU:s ambitionsnivå i enlighet med EU:s globala strategi är Europeiska rådet enigt om behovet av att inleda ett inkluderande och ambitiöst permanent strukturerat samarbete. En gemensam förteckning över kriterier och bindande åtaganden, fullt i linje med artiklarna 42.6 och 46 i EU-fördraget och protokoll 10 till fördraget – även avseende de mest krävande uppdragen – kommer att upprättas av medlemsstaterna inom tre månader, med en exakt tidsplan och särskilda utvärderingsmekanismer, för att medlemsstater som har sådan kapacitet utan dröjsmål ska kunna meddela sina avsikter att delta. Detta arbete måste vara förenligt med medlemsstaternas nationella försvarsplanering och de åtaganden som de berörda medlemsstaterna kommit överens om inom Nato och FN. Konkreta samarbetsinriktade projekt och initiativ bör också identifieras för att stödja det permanenta strukturerade samarbetets gemensamma mål, åtaganden och kriterier.

9. För att förstärka EU:s verktygslåda för snabba insatser har Europeiska rådet enats om att utplaceringen av stridsgrupper ska belasta den EU-förvaltade Athenamekanismen som en gemensam kostnad på permanent basis. Europeiska rådet uppmanar också rådet att påskynda sitt arbete med förstärkning av reaktionsförmågan inom den civila krishanteringen.

10. Europeiska rådet återkommer till dessa frågor vid ett av sina kommande möten.

II. PARISAVTALET OM KLIMATFÖRÄNDRINGAR

11. Europeiska rådet bekräftar med eftertryck EU:s och dess medlemsstaters åtagande att snabbt och fullständigt genomföra Parisavtalet, bidra till uppfyllandet av klimatfinansieringsmålen och fortsätta att inta en ledande roll i kampen mot klimatförändringar. Avtalet förblir en hörnsten i de globala insatserna för att effektivt ta itu med klimatförändringarna och kan inte omförhandlas. Avtalet är en viktig faktor för moderniseringen av den europeiska industrin och ekonomin. Det är även väsentligt för genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling; antagandet nyligen av det nya europeiska samförståndet om utveckling, där man har en bredare agenda, kommer även att bidra till detta mål. EU och dess medlemsstater kommer att utöka samarbetet med internationella partner inom ramen för Parisavtalet, särskilt med de mest sårbara länderna, för att därigenom visa solidaritet med kommande generationer och ansvar för hela vår planet. Europeiska rådet uppmanar rådet och kommissionen att undersöka alla sätt att nå dessa mål. EU kommer att fortsätta att samarbeta nära med alla icke-statliga aktörer, med utgångspunkt i det framgångsrika exempel som agendan för globala klimatåtgärder tillhandahåller.

III. SYSSELSÄTTNING, TILLVÄXT OCH KONKURRENSKRAFT

12. Europa behöver arbetstillfällen, tillväxt och konkurrenskraft. Återgången till ekonomisk tillväxt i samtliga 28 medlemsstater är en positiv utveckling som behöver konsolideras. Europeiska rådet diskuterade hur man för detta ändamål bäst kan utnyttja den inre marknadens samt handelns och industrins potential och samtidigt säkerställa att denna utveckling gynnar alla delar av samhället.

Den inre marknaden

13. Europeiska rådet framhåller åter betydelsen av en väl fungerande inre marknad med dess fyra friheter för att främja tillväxt, skapa arbetstillfällen och främja investeringar och innovation. De båda lagstiftarna har gjort det möjligt att göra avsevärda framsteg i riktning mot det gemensamma målet att slutföra och genomföra de olika strategierna senast 2018. Det återstår emellertid luckor som kräver ytterligare uppmärksamhet. Europeiska rådet framhåller därför att ytterligare insatser från EU och dess medlemsstater behövs för att uppnå den ambitionsnivå som avspeglas i slutsatserna från juni 2016 när det gäller den inre marknaden, inklusive för tjänster, den digitala inre marknaden, kapitalmarknadsunionen och energiunionen, inklusive sammanlänkningar. I detta sammanhang välkomnas kommissionens halvtidsöversyn av den digitala inre marknaden och av handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen. Snabbt genomförande och bättre genomdrivande av befintlig lagstiftning är också avgörande för att man ska kunna skörda frukterna av Europas inre marknad. Rådet kommer att rapportera till Europeiska rådet i juni 2018 om framstegen med att fördjupa, genomföra och upprätthålla reglerna för den inre marknaden i alla dess aspekter. I syfte att se längre än till fullbordandet av de olika strategierna för den inre marknaden och utvecklas i riktning mot en framtidssäker och rättvis inre marknad uppmanar Europeiska rådet kommissionen att fortsätta sina överväganden om innovativa sätt att hantera nya möjligheter, utmaningar och kvarstående hinder.

14. Europeiska rådet beaktar de framsteg som gjorts i fråga om Europeiska fonden för strategiska investeringar och uppmanar lagstiftarna att snabbt komma överens om en förlängning och förstärkning av fonden.

15. Med utgångspunkt i rådets slutsatser från maj 2017, där man efterlyser en framtida strategi för industripolitiken, understryker Europeiska rådet att industrin spelar en central roll som drivkraft för tillväxt, sysselsättning och innovation i Europa. Europeiska rådet manar, i linje med sina egna tidigare slutsatser, till konkreta åtgärder för att säkerställa en stark och konkurrenskraftig industriell bas för den inre marknaden.

Handel

16. EU kommer att eftersträva en kraftfull handelspolitik som stöder ett öppet och regelbaserat multilateralt handelssystem med en central roll för WTO. EU är övertygat om att handel bidrar till att skapa välstånd och arbetstillfällen och kommer därför att hålla marknaderna öppna och bekämpa protektionism. EU kommer aktivt att främja en ambitiös frihandelsagenda på global nivå. För detta ändamål kommer EU att sträva efter att främja verkligt likvärdiga förutsättningar och samtidigt förbli vaksamt när det gäller respekten för och främjandet av de viktigaste standarderna, inbegripet sociala standarder samt miljö-, hälso- och konsumentstandarder som är centrala för den europeiska livsstilen.

17. Europeiska rådet är övertygat om att handel och investeringar endast kan vara fria om de också är rättvisa och ömsesidigt gynnsamma. Europeiska rådet uppmanar därför de båda lagstiftarna att snabbt komma överens om moderna WTO-kompatibla handelspolitiska skyddsinstrument som kommer att stärka EU:s förmåga att effektivt ta itu med illojala och diskriminerande handelsmetoder och snedvridningar av marknaden. Det uppmanar kommissionen att säkerställa att dessa snabbt och effektivt tillämpas, genom andra genomförandeåtgärder än lagstiftning, för att göra EU:s handelsmetoder och handelspolitiska skyddsinstrument mer reaktiva och effektiva, samt föreslå kompletterande åtgärder vid behov. Det uppmanar också kommissionen och rådet att fördjupa och komma framåt i debatten om hur reciprociteten kan ökas inom områdena offentlig upphandling och investeringar. Det välkomnar i detta sammanhang kommissionens initiativ att bemöta globaliseringen och bland annat analysera investeringar från tredjeländer inom strategiska sektorer samtidigt som medlemsstaternas befogenheter respekteras fullt ut. Europeiska rådet återkommer till denna fråga vid ett av sina kommande möten.

18. Europeiska rådet uppmanar till framsteg i alla pågående förhandlingar – bland annat med Mexiko, Mercosur och Asien/Stillahavsområdet – om ambitiösa och välavvägda frihandelsavtal, med reciprocitet och ömsesidiga fördelar som vägledande principer. Europeiska rådet välkomnar de framsteg som på senare tid gjorts i förhandlingarna med Japan och som kan bana väg för en politisk överenskommelse.

Den europeiska planeringsterminen

19. Europeiska rådet ställer sig allmänt taget bakom de integrerade landsspecifika rekommendationerna, så som de diskuterats i rådet, och därmed kan 2017 års europeiska planeringstermin slutföras.

IV. MIGRATION

20. Europeiska rådet förblir starkt engagerat för unionens övergripande strategi för migration, effektiv kontroll av de yttre gränserna för att hejda och förebygga de olagliga strömmarna och reform av det gemensamma europeiska asylsystemet samt för ett fullständigt och icke-diskriminerande genomförande av uttalandet från EU och Turkiet i alla dess aspekter och gentemot alla medlemsstater. Den noggranna övervakningen av alla migrationsvägar, inklusive västra Balkanrutten, kommer att fortsätta. Vi kommer att fortsätta att stärka och fullt ut utnyttja den europeiska gräns- och kustbevakningens och andra byråers operativa kapacitet. Genom verkningsfulla kontroller av de yttre gränserna bör de tillfälliga kontrollerna vid de inre gränserna kunna avskaffas.

21. Dödsoffer och fortsatta migrationsströmmar av främst ekonomiska migranter längs den centrala Medelhavsrutten är en strukturell utmaning och alltjämt ett brådskande och allvarligt problem. EU och dess medlemsstater kommer att behöva återställa kontrollen för att undvika en allt allvarligare humanitär kris. I detta syfte måste de nu agera beslutsamt genom att intensifiera samordningen och resultatuppnåendet i fråga om alla punkter i Maltaförklaringen, partnerskapsramen och den gemensamma handlingsplanen från Valletta med tillräckliga ekonomiska resurser som stöd. Detta innebär även fortsatt och ökat samarbete med ursprungs- och transitländer, inbegripet stärkande av det regionala samarbetet inom söknings- och räddningsverksamhet, vilket fortfarande har hög prioritet. Att utbilda och utrusta Libyens kustbevakning är ett centralt inslag i EU:s strategi och bör påskyndas. Internationella organisationen för migration (IOM) och FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) kommer att förbli viktiga partner, bland annat för att underlätta frivilligt återvändande och förbättra mottagningsvillkoren. Samarbetet med ursprungs- och transitländerna ska stärkas för att dämpa migrationstrycket mot Libyens och andra grannländers landgränser. Europeiska rådet understryker i detta sammanhang vikten av att stödja den gemensamma G5 Sahel-styrkan. Att förstöra människosmugglarnas och människohandlarnas affärsmodell, bland annat genom bättre kontroll av handeln med utrustning som används av dem, förblir där – och på annat håll – ett centralt mål.

22. Ytterligare insatser bör även göras för att nå verkliga framsteg inom återvändande- och återtagandepolitiken. På grundval av den förnyade handlingsplanen för återvändande, ska välfungerande återtagandeavtal och pragmatiska arrangemang med tredjeländer införas utan ytterligare fördröjning med hjälp av alla tänkbara medel, vid behov även genom en omprövning av viseringspolitiken gentemot tredjeländer. Medlemsstaternas bilaterala arrangemang med tredjeländer bidrar också till detta mål.

23. Europeiska rådet bekräftar sina tidigare slutsatser om reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet (Ceas). Tack vare framstegen under det maltesiska ordförandeskapet finns en samsyn om att man i det reformerade Ceas måste skapa rätt balans mellan ansvar och solidaritet och att systemet måste sörja för tålighet mot framtida kriser. Systemet måste vara effektivt, kunna stå emot migrationstrycket, eliminera pullfaktorer och sekundära förflyttningar, i enlighet med internationell rätt, bekämpa missbruk och ge tillräckligt stöd till de medlemsstater som påverkas mest. Kommissionen uppmanas att undersöka möjliga lösningar för att lindra bördan för de medlemsstater som ligger i frontlinjen. För att man ska kunna förbättra samarbetet med tredjeländer och förhindra nya kriser bör begreppet säkert tredjeland motsvara de faktiska krav som följer av Genèvekonventionen och EU:s primärrätt med samtidig respekt för EU:s och medlemsstaternas befogenheter enligt fördragen. I detta sammanhang uppmanar Europeiska rådet till fortsatt arbete med en EU-förteckning över säkra tredjeländer. Detta kommer att ingå i en framtida övergripande överenskommelse om Ceas. Europeiska rådet uppmanar rådet att med aktiv hjälp från kommissionen fortsätta förhandlingarna på denna grund och ändra lagstiftningsförslagen i nödvändig utsträckning. Europeiska rådet kommer att återkomma till dessa frågor.

V. ETT DIGITALT EUROPA

24. Med blicken riktad mot arbetsprogrammet för andra halvåret och framför allt det digitala toppmötet i Tallinn den 29 september 2017 framhåller Europeiska rådet den övergripande betydelsen av att det finns en ambitiös digital vision för Europa och för dess samhälle och ekonomi. En helhetssyn på det digitala är nödvändig för att kunna möta de utmaningar och utnyttja de möjligheter som följer av den fjärde industriella revolutionen. Det förutsätter att alla delar av strategin för den digitala inre marknaden genomförs. Samtidigt bör vi betrakta marknader, infrastruktur, uppkopplingsmöjligheter, samhällsaspekter och kulturella aspekter, inbegripet den digitala klyftan, normer och standarder, innehåll och data, investeringar, cybersäkerhet, e-förvaltning samt forskning och utveckling ur ett bredare perspektiv. I syfte att ta sig an nuvarande och kommande cybersäkerhetsproblem välkomnar Europeiska rådet kommissionens avsikt att se över strategin för cybersäkerhet i september och föreslå fler riktade insatser före årets slut.